

SPOR BİLİMLERİNE DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMLAR

BÖLÜM 7

PSİKOMOTOR GELİŞİM

Reyhan DAĞ

İstanbul Rumeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi,
Antrenörlük Eğitimi Bölümü
Araştırma Görevlisi, reyhan.dag@rumeli.edu.tr

ORCID iD: 0000-0002-5192-3548

ATIF: Dağ, R. (2022). Psikomotor Gelişim. Çiğdem Öner (Ed.). Spor Bilimlerine Disiplinlerarası Yaklaşımlar içinde (ss. 173-206). Ankara: Akademisyen Yayınevi.

KAYNAKLAR

- Akaroğlu, E. G. ve Dereli, E. (2012). Okul öncesi çocukların görsel algı eğitimlerine yönelik geliştirilmiş eğitici oyuncakların çocukların görsel algılarına etkisi. *Zeitschrift für die welt der türken/journal of world of turks*, 4(1), 201-222.
- Akdemir, B. (2006). 6-12 yaş arası zihinsel engelli çocukların görsel algı becerilerinin değerlendirilmesi. Yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Aktuğ, Z., Rüşan, R. I. ve Çelenk, Ç. (2019). Çocuklarda motor beceri ile futbola özgü teknik beceriler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 13-23.
- Alakuş, A. O. ve Mercin, L. (2011). Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar Eğitimi. Pegem Akademi. Ankara.
- Arı, R. (2017). Eğitim Psikolojisi (Gelişim ve Öğrenme). Nobel Akademik Yayıncılık. Ankara.
- Ataçocuğu, M. (2018). Brain fit egzersizlerinin 4-18 yaş arasındaki çocuklarda dikkat odaklanma gelişimi, görsel gelişim, işitsel gelişim, sosyal-duygusal gelişim, psiko-motor gelişimi üzerine etkisi. Yüksek lisans tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Atalayer, F. (1994a). Görsel Sanatlarda Estetik İletişim. Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları. Eskişehir.
- Atay, M. (2005). Çocukluk Döneminde Gelişim. Kök Yayıncılık. Ankara.
- Atkinson, R. C., & Shiffrin, R. M. (1968). Human memory: A proposed system and its control processes. In K.W. Spence (Ed.), *The psychology of learning and motivation: Advances in research and theory*, 5(8), 89-195. New York: Academic Press.
- Aydınlı, S. (1986). Mekânsal değerlendirmede algısal yargılara dayalı bir model. Doktora Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aydoğan, Y., Özyürek A. ve Akduman, G. G. (2015). Motor Gelişim İçinde: Erken Çocukluk Döneminde Gelişim. Vize Basın Yayın, Ankara.
- Ballı Mülazımoğlu, Ö. (2006). Bruininks-oseretsky motor yeterlik testinin geçerlik, güvenirlik çalışması ve beş-altı yaş grubu çocuklara uygulanan cimnastik eğitim programının motor gelişime etkisinin incelenmesi. Doktora tezi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baltacı, G. (2008). Çocuk ve Spor, Klasmat Matbaacılık. Ankara.
- Bedel, E. F. (2013). Doğum ve Yeni Doğmuş Bebek. İçinde: *Bebekler ve Çocuklar*. Nobel, Ankara.
- Beji, N. ve Aşçı, Ö. S. (2011). Cinsellikle ilgili Kuramlar ve İlk Bilimsel Çalışmalar. *Androloji Bülteni*, 45: 160-163.
- Beken, S. (2009). Montessori yöntemi etkinliklerinin 5-6 yaş çocuklarının el becerilerinin gelişimine etkisi. Yüksek lisans tezi. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Binbaşıoğlu, C. (1992). Eğitim Psikolojisi, Kadioğlu Matbaası, Ankara.

- Bulut Pedük, Ş., Baran, G., Aral, N. ve Çimen, S. (2000). Çocuk Gelişimi 2, Ya-P Yayınları, ISBN: 9789754246209, Sy.61-62.
- Cech, D. J., & Martin, S. (2012). Functional movement development across the life span. St. Louis, Missouri: Elsevier (USA).
- Cüceloğlu, D. (1998). Yeniden İnsan İnsana. Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Çakır, H. (1997). Çocukların algılamasında etkili olan parametrelerin belirlenmesi. Yüksek lisans tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çok, F. (1976). Gelişim psikolojisi, kuramlar, yöntemler ve yaşamın ilk yılları (kısaltarak çeviri). AÜ Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2 (26), s. 641-670.
- Dal, N. (2015). El tercihi belirlenen 10-11 yaş grubu çocukların okçuluk öğretiminde psikomotor ve bilişsel yeteneklerinin okçuluk performansı ile arasındaki ilişki. Doktora tezi. Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Deniz, M. E. (2011). Eğitimin Psikolojik Temelleri, Eğitim Bilimine Giriş. E. Karip (Ed.), (4. b.), (s.105-146). Ankara: Pegem Akademi.
- Didin, E. ve Akyol, A. K. (2017). Bilişsel Gelişim: Erken çocukluk döneminde gelişim, (s.239-261). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Dimitrijevi, L., & Bjelakovi, B. (2004). Development of cardinal motor skills in the first year of life. Acta Fac. Med. Naiss, 253-257.
- Dursun, M. Z. (2003). Temel becerileri içeren özel beden eğitimi program tasarısının okulöncesi 6 yaş çocukların motor beceri erişimleri üzerine etkisi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yönetmeliğinin Spor Bilimleri Ve Teknolojisi Programı İçin Öngördüğü Bilimde Uzmanlık Tezi, Ankara.
- Duru, H. (2008). Gelişimsel Görsel Algı Testi-2'nin 6 yaş çocukları için güvenilirlik ve geçerlik ön çalışması. Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Erben, S. (2005). Montessori materyallerinin zihin engelli ve işitme engelli çocuklarının alıcı dil gelişiminden görsel algı düzeylerine etkisi. Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Ercan, Z. G. ve Aral, N. (2011). Anasınıfı çocuklarının görsel-motor koordinasyon gelişimine görsel algı eğitiminin etkisinin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(3), 443-466.
- Ercan, Z. G. (2009). Anasınıfına devam eden altı yaş çocuklarına verilen görsel algı eğitiminin görsel-motor koordinasyon gelişimine etkisinin incelenmesi. Doktora tezi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Erden, M. ve Akman, Y. (2001). Gelişim ve Öğrenme. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Erden, M. ve Akman, Y. (2014). Eğitim Psikolojisi: Gelişim Öğrenme Öğretme. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Esencan Y. T. ve Beji, K. N. (2015). Günümüze değin cinsellik konusunda yapılan çalışmaların irdelenmesi. *Androloji Bülteni*, 17(63):301-310.
- Frostig, M. (1964). Pictures and Patterns: Teacher's Guide. Follet. Viyana.
- Gallahue D. L., Ozmun, J. C., & Goodway, J. D. (2012). Motor gelişimi anlamak. Bebekler, çocuklar, ergenler, yetişkinler. Çev. Ed. Dilara Sevimay Özer ve Abdurrahman Aktop Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

- Gallahue D. L., & Donnelly, F. C. (2003). *Developmental Physical Education for all Children Movement Skill Acquisition*. Human Kinetics, 4th Ed., Champaign.
- Gallahue D. L., & Ozmun, J. C. (2006). *Understanding motor development: Infants, children, adolescents, adults*. 6/e, McGraw-Hill Higher Education.
- Gallahue, D. L., Ozmun J. C., & Goodway, J. D. (2014). *Motor Gelişimi Anlamak* (Özer D., Aktop A. Çev.) Nobel Yayınevi, Ankara.
- Gallahue, D. L. (1982). *Understanding Motor Development in Children*. Boston, MA: John Wiley & Sons, Inc.
- Gallahue, L. D., & Ozmun, J. C. (2012). *Understanding Motor Development*, New York: McGraw-Hill Companies.
- Gümüüşdağ, H. ve Yıldırım, M. (2020). *Spor Bilimlerinde Çocuklarda Motor Gelişim*. Nobel yayınları, Ankara.
- İnanç, B. Y. ve Yerlikaya, E. (2012). *Kişilik Kuramları*. Pegem Akademi yayını. Ankara.
- İnceoğlu, M. (2011). *Tutum, Algı ve İletişim*. Elips Kitabevi. İstanbul.
- Kahraman, Ö. G. (2021). *Bebeklik Döneminde Hareket Becerileri ve Desteklenmesi: Refleksler ve İlkel Hareketler Dönemi (0-2 Yaş)*. İçinde: *Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Desteklenmesi*. (Ed: Özmen T, Özyürek A), Nobel, Ankara.
- Kail, R. V. (2016). *Children and Their Development*, Pearson, Boston.
- Kalkavan, A. (2005). *Psiko-motor gelişim, hentbol. antrenör yetiştirme kursu. Gençlik ve Spor Eğitim Daire Başkanlığı*, 8-10.
- Kalkavan, A. (2007). *Psikomotor Gelişim, Yayınlanmamış Ders Notları*. Kütahya.
- Karacan, D. (2003). *İlköğretim öğrencilerinin bazı fiziksel ve fizyolojik özelliklerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kurt, G. (2013). *Gelişimin Temelleri İçinde: Bebekler ve Çocuklar*. (Ed. Berk LE) Nobel, Ankara.
- Kuzgun, Y. (2000). *Rehberlik ve Psikolojik Danışma*. Ösym Yayınları. Ankara.
- Mentügay, S. (2005). *Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Spor*. Morpa Kültür Yayınları. İstanbul.
- Mesrahi, T., & Sedighi, M. (2013). *Development of visual-motor perception in pupils with expressive writing disorder and pupils without expressive writing disorder: A comparative statistical analysis*. *Medical Journal of the Islamic Republic of Iran*, 2 (3), 119-126.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2013). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Psikomotor Gelişim*. Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi, Ankara.
- Morgan, T. C. (1999). *Psikolojiye giriş*. Karataş, S. (Ed.). Hacettepe Üniversitesi Yayınları. Ankara.
- Morris, G. C. (2002). *Understanding Psychology*. Çev: Ayvaşık B., Sayıl M. Türk Psikologlar Derneği Yayınları. Ankara.
- Özbay, Y. (2003). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi Araştırma-Kuram-Uygulama*. İber Matbaacılık, Trabzon.
- Özer, D. (2002). *Okulöncesi dönemdeki çocukların fiziksel uygunluklarının değerlendirilmesi*. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 285,17-21.

- Özer, D. ve Özer, K. (2000). Çocuklarda Motor Gelişim, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Özer, D. S. ve Özer, K. (2012). Çocuklarda Motor Gelişim. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Özer, D. S. ve Özer, K. (2004). Çocuklarda Motor Gelişim. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özer, D. S. ve Özer, K. (2005). Çocuklarda Motor Gelişim (4. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özer, D. S. ve Özer, K. (2009). Çocuklarda Motor Gelişim. Nobel Yayınları. Ankara.
- Özer, D. S. ve Özer, M. K. (2016). Çocuklarda Motor Gelişimi. Nobel, Ankara.
- Özer, M. K. ve Özer, D. S. (2006). Çocuklarda Motor Gelişim, Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Özlü, K. (2020). Bilişim destekli hareket eğitiminin temel motor beceri gelişimi ile tutum ve motivasyona etkisi. Doktora Tezi, Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çorum.
- Özmen, T. (2021). Çocuklarda Hareket Gelişimine Giriş. İçinde: Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Desteklenmesi. Ed: Özmen T, Özyürek A, 1.baskı, Nobel yayınları. Ankara.
- Özyürek, A. (2015). Motor Gelişim. İçinde: Erken Çocukluk Döneminde Gelişim. Aydoğan Y, Özyürek A, Akduman GG, 1.baskı, Vize Basın Yayın, Ankara, s. 51-86.
- Santrock, J. W. (2015). Yaşam Boyu Gelişim Gelişim Psikolojisi. (G. Yüksel, Çev.). Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Sardoğan, M. E. ve Karahan, T. F. (2011). Eğitim Psikolojisi. Pegem Akademi yayını, Ankara.
- Selçuk, Z. (2003). Gelişim ve Öğrenme. Nobel, Ankara.
- Selçuk, Z. (2004). Gelişim ve Öğrenme. Nobel Yayınları, Ankara.
- Selçuk, Z. (1996). Eğitim Psikolojisi. Pegem Yayıncılık. Ankara.
- Senemoğlu, N. (2005). Gelişim Öğrenme ve Öğretim. Gazi Kitabevi, Ankara.
- Senemoğlu, N. (2007). Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya, Yeni Basım. Gönül Yayıncılık, Ankara.
- Senemoğlu, N. (2012). Gelişim, Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya. Pegem Akademi, Ankara.
- Senemoğlu, N. (2013). Gelişim, Öğrenme ve Öğretim. Yargı yayınevi, Ankara.
- Solso, R. L., Maclin, M. K., & Maclin, O. H. (2014). Bilişsel Psikoloji. (A. Ayçiçeği-Dinn, Çev.). İstanbul: İstanbul Kitabevi.
- Sönmez, V. (2015). Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Şen, M. (2004). Anaokuluna devam eden altı yaş çocukların motor gelişimlerine beden eğitimi çalışmalarının etkisinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Taner, Y. ve Arsev, A. (2007). Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Hastalıkları. Büyüme ve Gelişme Kuramları. P:3-10.
- Topses, G. (2006). Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi. Nobel yayınevi, Ankara.
- Törüner, E. ve Büyükgönenç, L. (2012). Büyüme ve Gelişme. İçinde: Çocuk Sağlığı Temel Hemşirelik Yaklaşımları (s.34-74), Göktuğ Yayıncılık, Ankara.
- Ulusoy, A. (2007). Eğitim Psikolojisi. Anı Yayıncılık, Ankara.

- Uzman E. ve Ersanlı, K. (Ed.) (2007). Eğitim Psikolojisi. Lisans Yayıncılık, Ankara.
- Yalçın, H. (2020). Psikomotor Gelişimi İçinde: Çocuk gelişimi. Öncü basım evi, Ankara.
- Yalın, H. İ. (2017). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Yeşilyaprak, B. (Ed.) (2006). Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi. Pegem Yayıncılık, Ankara.
- Yıldırım, Ş. (2008). Eğitim Psikolojisi. Anı Yayıncılık, Ankara.